

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP*

APROB,
Avocatul Poporului
Renate Weber

RAPORT *privind vizita efectuată la Penitenciarul Constanța - Poarta Albă, la data de 17 octombrie 2024*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

București– 2024

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolului optional¹ la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante², cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului de vizite, aprobat pentru anul 2024, **la data de 17 octombrie 2024, MNP³ a efectuat o vizită inopinată la Penitenciarul Constanța - Poarta Albă** (abreviat, Penitenciar Poarta Albă), având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea oricărora alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP.

Echipa de vizită a fost alcătuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, din cadrul MNP, respectiv

- jurist,
- medic,
- asistent social, precum și un reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale (AEDOPS), respectiv

În conformitate cu normele legale în vigoare, aplicabile în materie, **instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție**, în sensul Protocolului optional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Potrivit prevederilor legale, **scopul MNP** este acela de a monitoriza în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție⁴ în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, prin: vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție; formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate etc.

¹ Adoptat la New York la 18 decembrie 2002 și ratificat de România prin Legea nr. 109/2009.

² Adoptată la New York la 10 decembrie 1984 și ratificată de România prin Legea nr. 19/1990.

³ MNP – abreviere pentru Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție.

⁴ Potrivit ar. 34 alin. 3 din Legea nr. 35/1997, sunt locuri de detenție: penitenciarele, inclusiv penitenciarele-spital; centrele de reținere și arestare preventivă; spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, spitalele de psihiatrie; centrele de cazare a străinilor luați în custodie publică, aflate în subordinea și administrarea Inspectoratului General pentru Imigrări etc.

1. Cooperarea conducerii unității penitenciare vizitate cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile la care au participat reprezentanți din conducerea unității penitenciare, care au dat dovedă de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei MNP, și anume: director penitenciar – , comisar șef de poliție penitenciară; director adjunct pentru Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar – , comisar de poliție penitenciară; director adjunct pentru Educație și Asistență Psihosocială – , comisar șef de poliție penitenciară; director adjunct Economico - Administrativ – , comisar șef de poliție penitenciară; medic șef – , comisar șef de poliție penitenciar. Discuțiile au vizat obiectivele vizitei, precum și alte aspecte cu relevanță pentru MNP.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată, din interviurile cu persoanele private de libertate și cu personalul penitenciarului

Informații generale

Penitenciarul Poarta Albă⁵ face parte din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională ale statului, are personalitate juridică, este organizat și funcționează în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP), în baza dispozițiilor legale prevăzute de: °Hotărârea Guvernului (HG) nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile ANP și pentru modificarea HG nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției (MJ)⁶; °Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; °HG nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013; °Ordinul Ministrului Justiției (OMJ) nr. 2724/C/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a penitenciarelor; °OMJ nr. 4800/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind siguranța locurilor de deținere din subordinea ANP; °Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare; °HG nr. 430/2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024, precum și alte acte normative, aplicabile în materie.

⁵ Cu sediul în localitatea Poarta Albă, strada Coloniilor nr. 2A, jud. Constanța.

⁶ Abrogată prin articolul 47 din HG nr. 592 din 30 mai 2024, care prevede: "La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 29 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția anexei nr. 1, care se abrogă la data emiterii ordinului ministrului prevăzut la art. 21 alin. (6)".

Unitatea penitenciară dispunea de două sectoare de deținere, respectiv Poarta Albă – Centru, care cuprinde 5 secții de deținere și Secția exterioară Valu lui Traian.

Schema de personal cuprindea un număr de **623 de posturi** prevăzute (122 posturi ofițeri și 501 posturi agenți), iar dintre acestea **116 posturi erau vacante** (28 posturi ofițeri și 88 posturi agenți), deși conducerea penitenciarului a precizat că au fost întreprinse periodic demersuri în vederea ocupării acestora. **Membrii echipei MNP apreciază că o astfel de situație poate genera consecințe negative, precum suprasolicitarea personalului/burn-out, relații necorespunzătoare între personal și deținuți, probleme în domeniul securității etc.** Prin urmare, se impune urgentarea demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante, respectiv angajarea personalului necesar desfășurării activităților din penitenciar.

Legalitatea și temeiul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate – executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate se realiza în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (CP), ale Codului de Procedură Penală (CPP) și ale Legii nr. 254/2013, și se executau numai în baza **hotărârilor judecătorești definitive**. De asemenea, se cuvine a sublinia că, potrivit legii, ANP stabilește penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate (art. 11 alin. 5 din Legea nr. 254/2013).

În conformitate cu Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea ANP, Penitenciarul Poarta Albă penitenciară era profilat pe custodierea persoanelor private de libertate:

- *condamnate* care executau pedeapsa la *regim deschis și semideschis*, cu domiciliile în județele Constanța și Călărași ;
- și *arestate preventiv*, după cum urmează:
 - tineri, de sex masculin (între 18 și 21 ani) - la dispoziția organelor judiciare din județele Constanța și Tulcea;
 - peste 21 de ani (majori), de sex masculin - la dispoziția organelor judiciare din județul Constanța;
 - *tinere* (între 18 și 21 ani), de sex feminin - la dispoziția organelor judiciare din județele Constanța, Călărași, Ialomița și Tulcea;
 - peste 21 de ani (*majore*), de sex feminin - la dispoziția organelor judiciare din județul Constanța Călărași, Ialomița și Tulcea.

Condiții de cazare

Capacitatea legală de cazare, conform Ordinului ministrului Justiției (O.M.J.) nr. 2772/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

persoanelor private de libertate, era de **819 locuri la 4 m²**, cu mențiunea că, la data vizitei, unitatea penitenciară avea un număr de **995 de paturi instalate**.

La momentul efectuării vizitei, Penitenciarul Poarta Albă custodia **977 deținuți**, dintre aceștia 568 cazați la centru și un număr de 409 deținuți cazați la Secția Exterioară Valu lui Traian, confruntându-se cu un grad de **supraaglomerare de cca. 148%**.

Membrii echipei MNP consideră că se impune urgentarea demersurilor în vederea rezolvării supraaglomerării, justificat de faptul că, supraaglomerarea din celule, ca singur element, poate conduce la concluzia că a fost încălcăt art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De asemenea, se cuvine a sublinia că, supraaglomerarea, dar și deficitul de personal au impact negativ asupra desfășurării tuturor activităților din penitenciar și pot fi sursa unor probleme grave în domeniul tratamentului, sănătății, securității și reabilitării.

În privința supraaglomerării, reprezentanții unității penitenciare au precizat că **posibilitatea reală de custodiere era distorsionată ca urmare a cazării arestaților preventivi tineri până la maxim 4 persoane/cameră, aspect care determina pierdea unui număr semnificativ de posibile locuri disponibile**. Unitatea penitenciară avea un număr de 4 camere de deținere destinate cazării categoriei de persoane anterior menționate, fiind **dificilă** efectuarea de relocări. Această dificultate decurgea și din creșterea alarmantă a numărului de persoane încarcerate, coroborat cu *Instrucțiunile privind custodierea deținuților tineri*⁷, care prevăd cazarea acestora minim 2, maxim 3/cameră și doar în situații excepționale câte 4/cameră.

La data vizitei, **Sectorul de deținere** al Penitenciarului Poarta Albă - Centru cuprindea **5 secții de deținere**, organizate astfel:

- E1 – persoane private de libertate de *sex feminin arestate preventiv*, repartizate în 4 camere de deținere, cu o capacitate de cazare de 31 persoane la 4 mp, cu 30 de paturi instalate, din care 19 erau ocupate;
- E2 – persoane private de libertate repartizate să execute pedeapsa privativă de libertate în *regim maximă siguranță*, și persoane private de libertate *arestate preventiv*, cazate în 10 camere de deținere, cu o capacitate de cazare de 37 persoane la 4 mp, 43 de paturi instalate, ocupate 31;

⁷ Cuprinse în Adresa nr. 11925/36319/37302/39542/DSDRP/30.08.2023 (DSDRP, abreviere pentru Direcția siguranța deținerii și regim penitenciar din cadrul ANP).

- E4 – persoane private de libertate *arestate preventiv*, persoane private de libertate ce fac parte din categoria tinerilor, persoane private de libertate repartizate să execute pedeapsa privativă de libertate în *regim închis, carantină, infirmerie, refuz hrană*; 19 camere, cu o capacitate de cazare de 143 persoane la 4 mp. Din cele 19 camere, 5 camere erau nepopulate pentru că nu se putea asigura standardul minim de cazare, prevăzut de lege; în fapt, în cele 14 camere populate, erau 152 paturi instalate, din care 85 erau ocupate;
- E5 – persoane private de libertate *arestate preventiv și persoane private de libertate repartizate să execute pedeapsa în regim semideschis*, 13 camere (6 camere regim semideschis, 7 camere arestați preventiv), cu o capacitate de cazare de 174 persoane la 4mp, 296 paturi instalate, din care 264 erau ocupate;
- E6 – persoane private de libertate repartizate să execute pedeapsa privativă de libertate în *regim semideschis și în regim deschis*, 9 camere (4 camere regim semideschis, 5 camere regim deschis), cu o capacitate de cazare de 131 de persoane la 4 mp, 172 paturi instalate, din care 169 erau ocupate 169.

***Exemple de bună practică**

1) Membrii echipei MNP au reținut ca **aspect pozitiv** că administrația penitenciarului a implementat o serie de **lucrări de reparații curente**, în vederea acordării unor condiții de cazare decente, dar și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru personalul angajat, dintre care menționăm, cu titlu de exemplu:

- reparații curente și igienizări la un număr de 31 camere de deținere (băi, cambuze din cadrul a 8 secții de deținere);
- reparații curente efectuate asupra clădirii în care se desfășoară activitatea Sectorului vizită – centru, inclusiv reparații acoperiș și tâmplărie;
- reparații curente asupra clădirii în care se află Spălătoria – centru și dotarea cu un număr de 4 mașini de spălat industriale noi și 4 uscătoare industriale noi;
- la data vizitei, erau în derulare lucrări de reparații curente la blocul alimentar din cadrul Secției Exterioare Valu lui Traian, lucrarea fiind finalizată în proporție de 90%;
- reparații curente asupra unui număr de 12 birouri în care își desfășoară activitatea lucrătorii penitenciarului etc.

2) De asemenea, la data vizitei, administrația penitenciarului avea în derulare și o serie de investiții, ce au ca rol **dezvoltarea infrastructurii existente**, precum:

- Complex Correctional, care va include și un Pavilion Multifuncțional și un Pavilion de detinere cu **80 de locuri**, regim deschis și semideschis - la data vizitei lucrarea era în execuție, la stadiul financiar de 69% și stadiul fizic de 75%, termen estimat de finalizare 25.02.2025;

- Secțiile IV-V, Obiectiv de investiții cuprins în Memorandum, construcție nouă, pe actualul amplasament al secțiilor ce vor fi dezafectate și demolate. Obiectivul de investiții va avea minim **363 locuri** de cazare regim semideschis și arestați preventiv (regim închis), săli de mese, curți plimbare, cabinete medicale, săli de sport, lectură, cabinete asistență socială, educatori și psihologi. La momentul vizitei se lucra la întocmirea Notei Conceptuale și a Temei de Proiectare, conform precizărilor Raportului expertizei tehnice nr 823/2024, faza actualizare studiu de fezabilitate;

- Obiectivul de investiții „Pavilion de detenție **300 locuri**”- regim semideschis și închis - obiectiv cuprins în Memorandum. Potrivit reprezentanților unității penitenciare, la data de 10.09.2024, au fost solicitate⁸ Administrației Naționale a Penitenciarelor fonduri în vederea actualizării studiului de fezabilitate, în vederea reprobării indicatorilor tehnico-economiți și predării Companiei Naționale de Investiții;

- La data de 26.06.2024, au fost emise ordinele de începere pentru proiectarea și execuția a 4 (patru) obiective de investiții „Construcție tip **100 de locuri**”, din care un număr de trei la Centru - Poarta Albă și un pavilion la Secția exterioară Valu lui Traian, cumulând un total de **400 de locuri noi** de detinere, execuția lucrării fiind în curs, în diferite stadii de execuție;

- Au fost **finalizate** execuția lucrărilor de mică amploare la secțiile EVT 1 și EVT 2 din cadrul Secției exterioare Valu lui Traian, dotate la standarde, în funcție de compartimentarea clădirii, **94 locuri de cazare** (respectiv, 47 locuri de cazare pentru fiecare secție menționată), camere dotate inclusiv cu aer condiționat;

- pe parcursul anului 2024, au fost achiziționate 2 microbuze transport cadre, cu o capacitate de transport de 24 locuri pe scaune fiecare, iar în anul 2025 vor fi achiziționate și 2 autospeciale transport detinuti de câte 22 locuri etc.

⁸ Prin adresa de înaintare nr. 71936/10.09.2024.

Însă, membrii echipei MNP au reținut și **deficiențe**, pe parcursul vizitării Sectorului de deținere, precum:

- **lipsa spațiilor de depozitare**, bagajele persoanelor private de libertate erau depozitate sub paturi (spre exemplu, la secția E1 femei, *arestate preventiv*);
- în unele camere de deținere, **pereții necesitau zugrăvire**, fiind murdari și scorojiți, iar pardoseala necesita **reparații**, unele plăci ceramice fiind crăpate;
- **igrasie** în grupul sanitar și **calorifere complet ruginite**, necesitând înlocuire;
- la cambuza Camerci 1, secția E1, utilizată și ca bucătărie, exista o **priză racordată la rețeaua electrică printr-un fir amplasat la vedere, izolat parțial**, care prezenta risc de electrocutare sau pericol de incendiu. De asemenea, în aceeași cameră, s-a reținut că **frigiderul era de capacitate mică, insuficient** pentru nevoile persoanelor cazate în cameră (9-10 persoane);
- **lipsa unui sistem de aer condiționat**, persoanele private de libertate fiind nevoite să suporte temperaturi foarte ridicate și prezența insectelor sezoniere (țânțari, etc.) pe perioada verii;
- **ferestrele nu erau prevăzute cu plase împotriva insectelor și nici cu perdele, draperii sau storuri** care să împiedice intrarea luminii și a căldurii din exterior, dar și pentru **asigurarea intimității** – există o vizibilitate foarte bună în cameră din exterior, mai ales pe timp de noapte, atunci când lumina în cameră era aprinsă (conform declarațiilor persoanelor private de libertate);
- în unele camere de deținere, **cazarmament uzat** – spre exemplu, cele mai multe *saltele* verificate erau uzate, prezintă suprafete neregulare, necesitând înlocuire. Pe parcursul vizitei, cei mai mulți deținuți au declarat că nu se pot odihni satisfăcător pe saltelele în cauză.

Prin urmare, referitor la aceste aspecte, membrii echipei MNP apreciază că unitatea penitenciară trebuie să asigure tuturor persoanelor private de libertate un climat sănătos în camerele de cazare, condiții decente pentru odihnă (acest aspect incluzând și saltele de calitate corespunzătoare), garanții privind asigurarea intimității (mai ales în cazul persoanelor private de libertate femei), fără prezența insectelor și cu posibilitatea de a obtura/regla vizibilitatea prin ferestre. De asemenea, persoanele private de libertate trebuie să-și poată păstra în siguranță alimentele primite în pachete sau achiziționate.

Persoanele private de libertate

La data de 17 octombrie 2024, din totalul de 977 persoane private de libertate (abreviat, ppl): • 10 făceau parte din categoria tinerilor, de sex masculin, având vârstă cuprinsă între 18 și 21 ani (dintre aceștia, 3 erau în perioada de carantină și observare, iar 7 erau custodiați la Penitenciar pentru afaceri judiciare); • 19 erau de sex feminin, arestate preventiv; • 24 de deținuți aveau vârstă de peste 65 ani, iar • 22 de persoane private de libertate aveau cetățenie străină.

Efectivul pe categorii de deținuți era după cum urmează: • regim de maximă siguranță – 4 persoane; • regim închis – 6 persoane; • regim semideschis – 541 persoane; • regim deschis – 160 persoane și • arestați preventiv – 266 persoane.

Situarea disciplinară - de la începutul anului 2024 și până la data vizitei, au fost înregistrate un număr de **125 dosare de incident**. Au fost aplicate **430 de sancțiuni**, dintre care: • sancțiuni pentru abateri disciplinare ușoare – 142; • sancțiuni pentru abateri disciplinare grave – 136 și • sancțiuni pentru abateri disciplinare foarte grave – 152.

În funcție de tipul abaterii și situația completă a deținuților, au fost acordate următoarele *tipuri de sancțiuni*: • avertisment – 99; • suspendarea dreptului de a participa la activități culturale, artistice și sportive, pe o perioadă de cel mult o lună – 12; • suspendarea dreptului de a presta o muncă, pe o perioadă de cel mult o lună – 15; • suspendarea dreptului de a primi și de a cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală sau exercitarea drepturilor la apărare, petiționare, corespondență și asistență medicală, pe o perioadă de cel mult două luni – 243 (1 lună – 145, 2 luni – 98); • suspendarea dreptului de a primi vizite, pe o perioadă de cel mult 3 luni – 121 (1 lună – 66, 2 luni – 34, 3 luni – 21) și • izolarea pentru maximum 10 zile – 27 (3 zile – 1 ppl; 5 zile – 14 ppl, 10 zile – 12 ppl).

Au fost utilizate **mijloace de imobilizare** ca urmare a producerii unor evenimente negative, în **16 situații**, din care: 6 cazuri de aplicare a curelor din piele, 9 cazuri de aplicare cătușe metalice pentru mâini și 1 caz de aplicare a forței fizice.

Referitor la *recompensele* acordate deținuților, în anul 2024, au fost acordate un număr de **129 recompense cu permisiunea ieșirii din penitenciar**, astfel: • 119 permisiuni de ieșire din penitenciar pentru 24 de ore și • 10 permisiuni de ieșire din penitenciar pentru mai mult de 24 de ore.

Referitor la audientele susținute de către **conducerea penitenciarului**, din verificarea evidențelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP a reieșit că pe durata anului 2024, au fost acordate un număr de **142 audiente** persoanelor private de libertate, astfel: 68 audiențe susținute de directorului locului de deținere; 33 audiențe susținute de directorul adjunct siguranța deținerii și regim penitenciar; 41 audiențe susținute de șef serviciu regim penitenciar și **4349 audiente susținute de șefii de secție**. Cele mai multe audiențe au avut ca obiect: ▪ informații juridice (435); ▪ folosire la muncă (511); ▪ relocare (364); ▪ situație CEC deținuți (629); ▪ procedura de transfer (282); ▪ procedura recompense (331); ▪ procedura disciplinară (105); traseul cererilor (183), etc.

În ceea ce privește formularea de plângeri către judecătorul de supraveghere, acestea se ramifică pe obiect astfel:

- plângeri formulate pentru încălcarea unor drepturi ale persoanelor încarcerate – total 141, dintre care 90 respinse și 51 admise;
- plângeri formulate față de decizia comisiei de disciplină – total 314, dintre care 240 respinse, 28 admise și 46 plângeri soluționate prin schimbarea sancțiunii disciplinare;
- plângeri formulate față de decizia comisiei de stabilire, individualizare și schimbare a regimului de executare – total 207, dintre care 190 respinse și 17 admise.

Asistența medicală

În cadrul Penitenciarului Poarta Albă erau amenajate un cabinet de medicină generală și o sală de tratamente, dotate conform prevederilor Ordinului nr. 153/2003 emis de Ministerul Sănătății și Familiei pentru aprobarea normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale – Anexa 2, dotarea minimă obligatorie pentru cabinete medicale de specialitate), precum și o sală de așteptare și un punct farmaceutic. La data vizitei, unitatea penitenciară avea Autorizație Sanitară de Funcționare, în termen legal, emisă de Direcția de Sănătate Publică Constanța, pentru toate spațiile din structura unității.

Cabinetul medical era dotat cu canapea de consultații, aparat de urgență, dulap pentru păstrarea medicamentelor persoanelor private de libertate, dulap pentru păstrarea documentelor medicale, birou, scaune, echipament informatic, frigider, aparat de aer condiționat, cântar, tensiometru, stetoscop, termometre, glucometru, teste pentru determinarea glicemiei etc. În situații medicale deosebite se apela Serviciul Național Unic de Urgență 112.

Programul de funcționare al cabinetului medical era afișat pe toate secțiile de deținere.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

Evidențele (registre și fișe medicale) erau întocmite și completate în mod corespunzător, inclusiv fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate, în care erau înregistrate consultațiile medicale, internările în spital, rezultatele consultațiilor de specialitate și al analizelor efectuate etc. Au fost prezentate echipei de vizită o serie de documente medicale și registre folosite în activitatea curentă a cabinetului medical. Menționăm cu titlu de exemplu, câteva dintre registrele existente la nivelul sectorului medical:

- Registrul de consultații și tratament deținuți;
- Registrul de consultații curse transfer sosiri/plecări;
- Registrul de consultații deținuți nou depuși;
- Registrul refuz de hrană;
- Registrul de leziuni traumatice;
- Registrul evidență consumatori droguri;
- Registrul evidență afecțiuni psihice;
- Registrul internări deținuți în spitale;
- Registrul predare/primire serviciu medical asistenți medicali;
- Registrul opis medicamente pentru deținuții plecați/sosiți prin transfer.

S-a constatat că, toate documentele prezentate erau actualizate, înregistrate și completate în mod corect, urmare a procesului de informatizare a bazei de date, de securizare a rețelei de intranet și de implementare a unui soft de interconectare pentru tablete în stadiu experimental atribuit pe fiecare secție, pentru ca ulterior să fie extins prin atribuirea individuală fiecărei persoane private de libertate.

Cabinetul medical avea în stoc suficient antiseptice și substanțe dezinfecțante și exista încheiat contract privind colectarea, transportul și eliminarea finală a deșeurilor periculoase rezultate din activitatea medicală.

Personalul medical care deservește Penitenciarul Poarta Albă

Asistența medicală a persoanelor private de libertate era asigurată de un medic șef de penitenciar; un medic medicină de familie; un medic medicină dentară, care își desfășura activitatea într-un cabinet stomatologic, la Secția exterioară a unității, Valu lui Traian; 8 asistenți medicali medicină generală (la program de tură, câte unul la 12 ore, iar la programul de zi, câte 2 asistenți la 8 ore).

Era vacantat un post de asistent de igienă și unul de registrator medical. La nivelul unității penitenciare s-au efectuat demersuri în vederea ocupării posturilor vacante. Astfel că, până la data efectuării acestei vizite au fost încadrate funcțiile de asistenți medicali. Funcția de registrator medical a rămas neocupată, iar cea de **asistent de igienă**, deși este normată la 8 ore /zi, rămâne neatractivă/neocupabilă, urmare a unei **salarizări inferioare celorlalte posturi**. De asemenea au fost organizate concursuri de ocupare din sursă externă și a unui post de medic

(epidemiolog), dar nu au fost ocupate deoarece în perioada 2022 - 2024 nu s-a prezentat la concurs niciun candidat. **Necesitatea încadrării în acest context devine imperioasă, ținând cont și de faptul că medicul de medicină de familie, ce detine și funcția de medic șef, va fi trecut în rezervă anul viitor, ceea ce presupune creșterea gradului de responsabilitate legată și de organizarea, coordonarea și planificarea activităților serviciului medical, raportat la volumul de consultații și la problema sistemică privind creșterea gradului de supraaglomerare.**

Servicii medicale acordate persoanelor private de libertate

Serviciile medicale pentru persoanele private de libertate erau acordate de către medicul de penitenciar, la cererea acestora, în baza unei programări efectuate pe fiecare secție de deținere, conform programului de consultații sau ori de câte ori era nevoie în timpul programului de lucru.

Medicul acorda consultații medicale zilnice pe durata a 8 ore. Programul de consultații la cabinetul medical era afișat la loc vizibil, în fiecare secție de deținere, și adus la cunoștința persoanelor private de libertate de către personalul operativ de serviciu.

Consultațiile medicale de specialitate și investigațiile paraclinice (radiologie, analize laborator etc.) recomandate de către medic, se efectuau la cabinetele de specialitate din cadrul Spitalului Județean Constanța și Spitalul Municipal Medgidia, îndeosebi urgențele medico-chirurgicale, și celealte Penitenciare-Spitale, în conformitate cu prevederile protocolului semnat între Ministerul Sănătății (MS) și Ministerul Justiției (MJ), pentru ANP.

Consultațiile de specialitate pentru persoanele private de libertate se acordau la recomandarea medicului unității, în baza unui bilet de trimis, în conformitate cu prevederile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale normelor metodologice de aplicare a acestuia.

Graficul de planificare a activității personalului medical prezentat echipei de vizită a evidențiat faptul că era asigurată permanența în acordarea serviciilor medicale.

Motivele internărilor în spital au fost reprezentate în principal de reevaluarea periodică a afecțiunilor cronice preexistente ale persoanelor private de libertate și monitorizarea evoluției sub tratament.

Serviciile stomatologice pentru persoanele private de libertate erau asigurate la cabinetul stomatologic al unității penitenciare, la *Secția exterioară Valu lui Traian*, după un program zilnic, în baza unei programări prealabile.

Asigurarea tratamentului medical al persoanelor private de libertate

În cadrul unității penitenciare era amenajat un punct farmaceutic, unde erau depozitate, în condiții corespunzătoare, medicamentele folosite pentru tratamentul afecțiunilor persoanelor private de libertate.

Medicamentele psihotrope și psihoactive erau depozitate separat, într-un dulap prevăzut cu sistem de închidere în cadrul punctului farmaceutic.

Penitenciarul Poarta Albă avea încheiat contract pentru furnizarea de servicii farmaceutice (eliberarea de medicamente compensate în baza rețetelor medicale prescrise persoanelor private de libertate, conform Contractului – cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, a Legii nr. 254/2013, precum și a Ordinului nr. 4.858/C/3363/2022 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia ANP).

Persoanele private de libertate beneficiau de medicamente compensate, în baza unei prescripții medicale eliberate de medicul penitenciarului sau de alți medici specialiști, iar diferența dintre prețul medicamentelor și valoarea compensată 100% în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate era plătită din fondurile ANP.

Prescrierea medicamentelor era făcută de către medicul unității în urma consultației medicale proprii, în limita specialității, sau de către medicii specialiști din alte unități medicale, conform prevederilor Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale normelor metodologice de aplicare a acestuia.

Medicamentele prescrise de către medic persoanelor private de libertate erau eliberate prin Cabinetul medical al penitenciarului, pentru o perioadă de 3-10 zile, atât pentru afecțiunile acute și subacute, cât și pentru afecțiunile cronice, fiind distribuite prin personalul medical de serviciu.

Constatarea leziunilor traumatice

Dacă la examinarea medicală a persoanelor private de libertate, se constată prezența urmelor de violență, acestea erau consemnate în *Registrul de consultații medicale*, în *Fișa medicală* și în *Registrul de leziuni traumatice*, fiind anunțată conducerea unității penitenciare pentru a se întreprinde demersurile legale.

Conform datelor consemnate în *Registrul de leziuni traumatice*, în cursul anului 2024, până la data vizitei, au fost înregistrate 112 heteroagresiuni, cu sesizare la Parchetul de pe lângă Judecătoria Medgidia și serviciul de Medicină Legală și 85 autoagresiuni. Leziunile au constat în eritem, escoriații, echimoze, plăgi superficiale, etc. Persoanele private de libertate au primit îngrijiri la Cabinetul medical, acest lucru fiind consemnat în mod corespunzător în evidențele medicale.

Din analizarea evidențelor medicale și din interviurile cu câteva persoane private de libertate, echipa de vizită a concluzionat că nu au existat cazuri de tortură, abuz sau reale tratamente din partea cadrelor penitenciarului.

Alimentația persoanelor private de libertate

Hrana zilnică a persoanelor private de libertate era preparată la Blocul alimentar al unității penitenciare, amenajat și dotat în mod corespunzător, conform situației de efective transmisă zilnic de personalul instituției.

Personalul medical efectua zilnic inspecții la Blocul alimentar, în scopul depistării eventualelor neconformități pe linie igienico-sanitară. Starea de igienă și de curățenie de la Blocul alimentar erau corespunzătoare, personalul care lucra aici purta uniforme de protecție și avea efectuate analizele medicale obligatorii. Persoanele private de libertate serveau masa în cameră, neexistând săli de mese amenajate.

Zilnic erau prelevate probe alimentare (dimineața, prânz și seara) care erau păstrate într-un frigider special destinat acestui scop, timp de 48 de ore, conform prevederilor Ordinului Ministerului Sănătății Nr. 976/1998 pentru aprobarea Normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și desfacerea alimentelor.

Spre exemplificare, meniul zilei, la data efectuării vizitei, a constat din 5 norme de hrană repartizat pe categorii de beneficiari, după cum urmează:

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

NORMA 15 (minori)

MIC DEJUN – ceai, preparate din carne (salam de vară/ crenvurști de pui), brânză topită, pâine

PRÂNZ - Supă de roșii / Ghiveci de legume și carne / Pâine

SEARA – Orez cu lapte

NORMELE 16 + 17 (arestați preventiv și persoane condamnate)

MIC DEJUN – ceai, preparate din carne (salam de vară/ crenvurști de pui), brânză topită, pâine

PRÂNZ - Supă de roșii / Ghiveci de legume și carne / Pâine

SEARA – Orez cu lapte

NORMA 18 (bolnavi)

MIC DEJUN – ceai, preparate din carne (salam de vară/ crenvurști de pui), brânză topită, pate de pasăre

PRÂNZ - Supă de roșii / Ghiveci de legume și carne / Pâine

SEARA – Orez cu lapte

NORMA 20 (instanță/transfer) – brânză topită, pate de pasăre, preparate de carne (salam de vară/ crenvurști de pui), pâine.

Din verificarea documentelor puse la dispoziție de către conducerea instituției, a reieșit că pe parcursul anului 2024, până la data vizitei, nu au fost înregistrate cazuri de intrare în refuz de hrană a niciunei persoane private de libertate.

Date statistice și evenimente deosebite

În ceea ce privește asistența medicală, nu au fost înregistrate plângeri ale persoanelor referitoare la modul de acordare al acesteia sau în administrarea medicației.

Este necesară participarea la cursuri de pregătire și formare profesională medicală privind acordarea de prim ajutor medical calificat de menținere a funcțiilor vitale, anual, atât a personalului medical, cât și a personalului supraveghetor.

Au fost întâmpinate dificultăți privind consulturile de specialitate, întrucât la nivelul Spitalelor-Penitenciar numărul specialiștilor era de asemenea redus, insuficient; nu existau clinici de specialitate (neurochirurgie, reumatologie, medicina de recuperare fizică și reabilitare, diabet și boli de nutriție, adictologie, s.a.m.d.).

Solicitările de prezentare la comisiile de expertiză a capacitatei de muncă sau handicap, cât și expertizele medico-legale și urgențele medico-chirurgicale erau numeroase.

De la începutul anului și până la data efectuării vizitei, a fost prezentată următoarea statistică privind dinamica rulajului și monitorizarea pacienților din penitenciar:

	De la începutul anului până la 18.10.2024	Octombrie 2024
Foști consumatori de droguri declarați	895	96
Afecțiuni psihice în TSS*	696	71
Diabetici	257	26
Hepatici	147	17
Dizabilități	97	11
Decese	0	0
Tentative suicid	2	0
Consultări	11667	
- Boli acute	9662	
- Boli cronice	2005	
Leziuni traumaticе	359	
- Heteroagresiuni	112	
- Autoagresiuni	85	
- Accidentale	162	

*TSS= Tratament Specific de Susținere

Asistența socială

La nivelul Sectorului Reintegrare socială din cadrul Penitenciarului Poarta Albă erau prevăzute 4 posturi de asistent social. Toate cele 4 posturi erau ocupate la momentul vizitei, iar un asistent social se afla în concediu pentru creșterea copilului. Cei 4 asistenți sociali îndeplineau condițiile legale de exercitare a profesiei - detineau avize de exercitare a profesiei și erau înscrise în Registrul Național al Asistenților Sociali din România - fiind astfel respectate prevederile Legii Nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social în România.

Pregătirea și perfecționarea profesională continuă a asistenților sociali se realiza prin parcurgerea de către aceștia a cursurilor creditate existente pe platforma electronica a Colegiului Național al Asistenților sociali din România și prin participarea, în format fizic sau on-line, la cursuri susținute de lectori din sistemul penitenciar.

Activitatea asistenților sociali din cadrul penitenciarului includea toate activitățile derulate cu persoanele private de libertate cu scopul creșterii șanselor de reinserție socială și prevenire a recidivei. Asistența socială oferită persoanelor private de libertate în penitenciar presupunea desfășurarea activităților de evaluare, consiliere, mediere socială, implementarea programelor sociale și educaționale, precum și alte activități conform legislației aplicabile unității, precum și a obiectivelor specifice enunțate în actele normative de organizare și funcționare ale penitenciarului.

Asistența oferită persoanelor private de libertate pentru menținerea relației cu familia se realiza prin medierea relațiilor cu membrii acesteia pentru consolidarea mediului de suport, precum și prin acordarea sprijinului pentru identificarea și accesarea resurselor necesare reintegrării psihosociale.

Programele de asistență socială derulate în penitenciar erau adaptate în funcție de nevoile și riscurile identificate și urmăreau formarea și dezvoltarea deprinderilor sociale, precum și îmbunătățirea relațiilor cu mediul de suport. Fiecare program de asistență socială derulat în penitenciar avea constituită o mapă documentară cuprinzând informații referitoare la descrierea programului, calendarul implementării acestuia, grup țintă, participanți, evaluări. Astfel, în urma analizei efectuate în anul 2023 asupra nevoilor populației carcerale, au fost identificate cele mai importante nevoi, care au stat la baza planificării activității de asistență socială în anul 2024: creșterea șanselor de incluziune socială – pentru aproximativ 40% din populația custodiată, dezvoltarea abilităților sociale – aproximativ 35% dintre deținuți necesită intervenție în acest sens și dezvoltarea abilităților parentale pentru aproximativ 5% dintre deținuți.

Nevoile educative identificate în urma analizei (în strânsă corelație cu nevoile de asistență socială identificate) au stat, de asemenea, la baza planificării activităților educative și de asistență acordată persoanelor încarcerate: adaptarea la condițiile privării de libertate – aproximativ 50-65% dintre deținuți necesitau participarea la programul de adaptare la condițiile privării de libertate, lipsa școlarizării sau nivel scăzut de școlarizare – aproximativ 12% din totalul persoanelor custodiate, analfabetism, dificultăți majore de scriere-citire – 11% din totalul deținuților, lipsa unei

calificări profesionale, a deprinderilor practice și de integrare pe piața muncii – aproximativ 25% dintre deținuți.

Astfel, programele, proiectele și activitățile de asistență socială aflate în derulare în anul 2024, la nivelul Penitenciarului Poarta Albă au ținut cont de analiza efectuată asupra nevoilor populației carcerale și s-au tradus în activități de asistență socială semistrustructurate (41 participanți), activități sociale necreditate (1063 participanți) și programe de asistență socială (59 participanți).

Cele mai importante programe, proiecte și activități, (de asistență socială și educative) care se aflau în derulare și care au vizat cea mai mare parte a deținuților custodiați, erau: Program de pregătire pentru liberare, Program de alfabetizare, învățământ primar - „A doua șansă”, Program de formare a abilităților sociale, cursuri de calificare profesională, consiliere/medierea muncii, Program „Educație pentru viața de familie”, etc.

Având în vedere numărul relativ mare al persoanelor nevizitate (89 la data vizitei), pentru consolidarea legăturii cu familia, asistenții sociali derulau activitatea *Reuniune de familie*, unde participa atât partenerul/partenera celui încarcerat, cât și copiii acestora; Campania de informare *Familia, factor de echilibru* cu 322 persoane private de libertate regim deschis, semideschis, închis, arest preventiv, *Consiliere socială* în vederea restabilirii/medierii relațiilor de familie (persoane private de libertate cu copii instituționalizați, relații conflictuale, nevizitați etc) și activități de *mediere socială* cu instituțiile cu rol în reintegrarea socială a deținuților.

Cursurile școlare se desfășurau în colaborare cu Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Albatros” Constanța, cu sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Constanța în baza unui protocol de colaborare. În penitenciar existau două săli de cursuri, iar profesorii care asigurau desfășurarea cursurilor școlare erau angajați ai Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă „Albatros” din Constanța. 9 cadre didactice asigurarea derularea cursurilor școlare, dintre care 7 profesori, un învățător și un maistru instructor.

Cursurile de școlarizare se desfășurau în cadrul Programului „A doua șansă”: nivelurile I-IV pentru învățământul primar și anii de studiu I-IV pentru învățământul secundar-inferior, anul al IV-lea fiind echivalentul clasei a X-a din cadrul învățământului de masă. În anul școlar 2024/2025 frecvența cursurilor școlare 32 de persoane private de libertate.

La data vizitei, penitenciarul custodia un număr 120 de persoane private de libertate care s-au declarat analfabete. Activitatea din penitenciar cu aceștia s-a derulat sub forma activităților semistrustructurate, 714 din totalul de participanți la activități educaționale fiind ale celor analfabeți.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

Activitățile au fost de tip: cenaclu literar, tehnico-aplicative, concursuri tematice destinate deținuților analfabeți.

Activitatea de bibliotecă era asigurată de 1 agent bibliotecar, iar în evidențele bibliotecii erau înscrisi 170 cititori, dintre care 50 nou înscrisi pe parcursul anului 2024. De la începutul anului și până la data vizitei au fost împrumutate 300 de volume de carte.

Activitățile sportive se desfășurau pe cele 2 terenuri de sport ale penitenciarului. În statul de funcții al penitenciarului erau prevăzute 2 posturi de agent - monitor sportiv, ambele ocupate. Potrivit informațiilor transmise de conducerea penitenciarului, unul dintre monitorii sportivi își desfășura activitatea în sectorul operativ, iar celălalt se afla în concediu de creștere a copilului. Având în vedere că monitorul sportiv executa activități în sectorul operativ, atribuțiile sale erau acoperite parțial de către deținuți responsabilizați conform prevederilor legale, astfel încât să se asigure desfășurarea activităților sportive. **Potrivit datelor furnizate de personalul penitenciarului, în anul 2024, nu s-au derulat activități sportive inter-penitenciare cu deținuți din cadrul penitenciarului Constanța - Poarta Albă. De asemenea, în decursul anului 2024, în cadrul secției nu s-au desfășurat activități sportive competiționale, deoarece monitorul sportiv se afla în concediu de creștere a copilului.** Existau 2 persoane private de libertate cu atribuții de monitor sportiv, una la regimul deschis și cealaltă la regimul semideschis. În evidențe erau înscrise 81 de persoane private de libertate incluse în activități sportive la regimul semideschis și 150 persoane private de libertate la regimul deschis. Secția dispunea de două terenuri de sport, două mese de tenis de masă și echipamente sportive.

Având în vedere aspectele enunțate mai sus, membrii echipei MNP apreciază că toți deținuții au dreptul de a participa la activități sportiv-recreative, în limita restricțiilor legale, în funcție de dorințe și de capacitațile fizice și psihice. Mai mult decât atât, activitățile sportive ar trebui încurajate, întrucât contribuie la sănătatea fizică și psihico-emotională a persoanelor private de libertate, contribuind totodată și la menținerea unui climat favorabil în rândul populației carcerale.

Asistența moral-religioasă era asigurată de 2 preoți angajați ai penitenciarului, dar și prin intermediul reprezentanților cultelor religioase/colaboratori externi - organizații neguvernamentale, în baza protoalelor de colaborare încheiate.

Astfel, 40 de persoane private de libertate erau incluse în diverse programe derulate de către colaboratori externi - Fundația Stâncă Vecurilor și Berean Prison Ministrys, iar 150 persoane

private de libertate participau la activități derulate cu reprezentanți cultelor: Uniunea Democrată Tătară, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România, Organizația Religioasă Martorii lui Iehova, Muftiatul Cultului Musulman din România.

Unitatea penitenciară avea încheiate mai multe protocoale de colaborare cu organizații neguvernamentale/asociații/instituții, care aveau ca obiect desfășurarea de proiecte, campanii și activități comune: Fundația Stânca Veacurilor, Biserica Adventistă, Fundația Berean Prison Ministry, Fundația Equitas, Asociația Uniunea Democrată Tătară, Asociația pentru supravegherea și protecția animalelor, Asociația Sahaja-România etc.

Activitățile cultural-educative și de petrecere a timpului liber se desfășurau conform unui calendar de activități și includeau: recenzii de carte, concursuri tematice, dezbateri, creații literare, prelegeri, Programe de educație rutieră, Programe de educație ecologică, etc. În penitenciar funcționa un post radio-tv cu circuit închis și se redacta o revistă, periodic, cu aportul persoanelor private de libertate.

Referitor la respectarea dreptului la informare al persoanelor private de libertate

Toate camerele de detenție vizitate erau dotate cu televizoare. Pe holarile secțiilor de deținere erau amplasate aviziere cu informații referitoare la drepturi și obligații, regulamente programe, *inclusiv materiale informative referitoare la mandatul instituției Avocatul Poporului și al Mecanismului Național de Prevenire (MNP)*. Totuși, **în unele camere de detenție, nu există Mapa camerei**, care ar trebui să conțină informații referitoare la regulamente, programe, drepturi și obligații.

Aspecte rezultate din interviurile cu persoanele private de libertate

În cadrul discuțiilor cu membrii echipei MNP, cei mai mulți deținuți au susținut că relațiile cu personalul penitenciarului erau bune, precizând că nu au fost supuși la rele tratamente (violență fizică, amenințări) de către personalul unității penitenciare vizitate. De asemenea, au menționat că, din câte cunoșteau, nu au existat cazuri de sesizări sau reclamații împotriva personalului angajat și nu au auzit de cazuri de agresiune fizică între deținuți și personalul angajat.

Unele persoane private de libertate erau **nemulțumite de calitatea hranei servite**, apreciind-o ca fiind "lipsită de gust și gătită din ingrediente de calitatea inferioară"; alte persoane private de libertate au afirmat că **programul de furnizare a apei calde este restrictiv (o oră)**,

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

precizând că este **insuficient** pentru satisfacerea nevoilor specifice de igienă, fiind nevoie să facă duș mai multe persoane în același timp.

Unele femei-deținute au declarat că **magazinul din incinta unității are o ofertă de produse limitată**, neoferind toată gama de produse (mai ales de igienă) necesare femeilor. Alți deținuți-bărbați erau **nemulțumiți de prețurile ridicate practiceate de magazinul** din incinta unității penitenciare, precum și de faptul că spațiul de la curtea de plimbare a fost restrâns din cauza noilor construcții aflate în derulare. **În această privință, membrii echipei MNP, consideră că sunt necesare efectuarea unor demersuri între administrația unității și administratorul magazinului din incinta penitenciarului pentru diversificarea ofertei de produse (mai ales cele de igienă, necesare femeilor-deținute) și stabilirea unor prețuri/adaosuri comerciale decente.**

Unii dintre deținuți au apreciat condițiile din penitenciar ca fiind foarte bune “în comparație cu acum 5-7 ani”. Cei mai mulți deținuți s-au arătat mulțumiți de activitățile sportive și de frecvența organizării acestora (cei mai mulți intervievați au declarat că mergeau de 5 ori/săptămână la sala de sport).

Referitor la nivelul de interes al deținuților cu privire la oferta de cursuri și programe din penitenciar, majoritatea persoanelor interviewate le-au apreciat ca fiind interesante și utile, dar au fost și persoane care au declarat că “nu toate cursurile sunt utile sau interesante, depinde de nivelul de pregătire școlară al participanților.”

Referitor la modul de acordare al unor drepturi (de exemplu dreptul la vizită intimă), o persoană privată de libertate interviewată a declarat că “drepturile, în general, se acordă după criterii bune, mai ales vizita intima.”

În privința dreptului la informare, unele persoane private de liberate au declarat că, **Mapa camerei le-a fost pusă la dispoziție doar în perioada de carantină instituită la intrarea în penitenciar (21 zile), iar altele au susținut că nu au primit niciodată mapa camerei, nici măcar în perioada de carantină, și nu au fost informate verbal cu privire la drepturi, obligații și regulamente.** Referitor la acest aspect, membrii echipei MNP consideră că toate persoanele private de libertate au dreptul de a fi informate cu privire la regulamente, drepturi și obligații, încă de la momentul depunerii în penitenciar, dar și ulterior, după parcurgerea perioadei de carantină.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ
conducerii Penitenciarului Constanța - Poarta Albă
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Continuarea și urgentarea demersurilor în vederea eliminării sau reducerii gradului de supraaglomerare.
2. Urgentarea și continuarea demersurilor pentru ocuparea *tuturor* posturilor vacante, iar pentru Cabinetul medical, eventual, găsirea de colaboratori externi cu normă întreagă/ parțială, în vederea încadrării cu medici a posturilor vacante, ținând cont de normativele prin care trebuie asigurat un necesar de 1 medic la 200 persoane private de libertate, precum și încadrarea unui post de asistent medical și registrator medical
3. Identificarea unor soluții privind creșterea atraktivității și implicit motivarea ocupării posturilor de medicină generală/medicină de familie și/sau încadrarea contractuală cu medici de medicină de familie aflați în ultimul an de pregătire de rezidențiat (posibilitate oferită și de curricula de pregătire), întrucât, atribuțiile medicului de penitenciar nu se regăsesc în aspectele ce țin de asistență medicală primară din colectivitatele deschise.
4. Instruirea, pregătirea și atestarea agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor (minim câte 1 pe fiecare secție și tură) în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți în condițiile dotării cu defibrilatoare externe, fiecărei secții fiindu-i repartizat cate un astfel de aparat. Calificarea acestora să se realizeze prin cursuri de formare ca și personalul paramedical din structura Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU).
5. Participarea anuală, în format fizic, a personalului medical, la cursurile de acordare de prim ajutor calificat.
6. Asigurarea dreptului la informare al persoanelor private de libertate, prin punerea la dispoziție a *mapelor de informare*, atât în perioada de carantină, cât și ulterior, la camerele de cazare.

7. Identificarea unor soluții care să asigure implicarea persoanelor private de libertate în activități sportive competiționale și inter-penitenciare cu o frecvență rezonabilă

8. În privința *condițiilor de cazare*: •înlocuirea cazarmamentului (saltele) și a mobilierului vechi/uzate; •asigurarea de dulapuri pentru depozitarea bunurilor personale; •îndepărtarea igrasiei, a umezelii și zugrăvirea pereților; •repararea/înlocuirea obiectelor sanitare deteriorate sau uzate; •remedierea instalațiilor electrice astfel încât acestea să nu prezinte riscuri în exploatare; •intensificarea acțiunilor de curățenie, igienizare, deratizare și dezinsecție, prin folosirea adecvată a unor soluții de calitate.

9. Achiziționarea și montarea unor sisteme de aer condiționat, cel puțin în camerele de detenție cu expunere mai mare la soare; instalarea unor plase împotriva insectelor la geamuri, precum și perdele/draperii pentru asigurarea intimității și pentru asigurarea posibilității de a obtura/filtra lumina naturală atunci când se dorește.

10. În funcție de buget, dotarea camerelor camerelor de detenție cu frigidere cu o capacitate suficient de mare pentru a acoperi nevoile persoanelor private de libertate din camera respectivă.

11. Efectuarea unor demersuri între administrația unității și administratorul magazinului din incinta penitenciarului pentru diversificarea ofertei de produse (mai ales cele de igienă, necesare femeilor-deținute) și stabilirea unor prețuri/adaosuri comerciale decente.

Avizat: Adjunct al Avocatului Poporului, Ionel Nicolae

Întocmit: jurist Izabela Cernavodeanu, consilier MNP
București, 28 noiembrie 2024

*La întocmirea prezentului Raport au fost avute în vedere *documentele* prezentate în timpul și ulterior vizitei de către conducerea *unității* vizitate, *rapoartele* întocmite de către membrii echipei de vizită, precum și *observațiile directe constatațe la momentul efectuării vizitei de către membrii echipei de vizită*, menționați în partea introductivă a prezentului Raportului.